

1.10.2021

V Dzień Osób z Afazją Rozwojową

Afazja:

- dorosłych (po np udarach, wypadkach komunikacyjnych)
- dzieci
  - wrodzona,
  - nabyta (w okresie przedszkolnym lub wczesnoszkolnym nastąpiło uszkodzenie prawidłowo rozwijającego się mózgu, przyczyna zaistniała w trakcie rozwoju mózgu (urazy głowy np w wypadkach komunikacyjnych, nowotwór, zapalenie opon mózgowych).

W Polsce jak i na świecie istnieją różne terminy: alalia, SLI, dysfazja, afazja rozwojowa, niedokształcenie mowy pochodzenia korowego, niedokształcenie mowy o typie afazji - w skrócie afazja.

Niedokształcenie mowy o typie afazji (Zofia Kordyl): kryteria diagnostyczne:

- przerwanie lub zahamowanie rozwoju mowy we wczesnym dzieciństwie,
- mowa nie rozwija się pomimo, iż dziecko nie ma niedowładów czy porażień w obrębie aparatu artykulacyjnego,
- dziecko słyszy,
- mieści się w ramach normy intelektualnej,
- brak zaburzeń emocjonalnych (np autyzm),
- brak zaniedbań środowiskowych.

Afazja: poważne, specyficzne trudności w posługiwaniu się mową i językiem lub specyficzne zaburzenia rozwoju mowy i języka spowodowane nieprawidłowościami w funkcjonowaniu mózgu bądź jego uszkodzeniu.

Ze względu na charakter zaburzeń mowy i języka oraz uszkodzenie innego obszaru w mózgu (ośrodek Broki - utrata umiejętności posługiwania się językiem, ośrodek Wernickiego - utrata umiejętności rozumienia mowy) wyróżniamy:

- *afazję motoryczną /ekspresyjną* (z przewagą zaburzeń ekspresji - umiejętności produkcji mowy)- dziecko nie mówi lub mówi bardzo słabo, ale rozumie mowę,
- *afazję sensoryczną /percepcyjną* (z przewagą zaburzeń rozumienia mowy)- rozumienie mowy otoczenia jest dla dziecka ograniczone, natomiast mowa czynna jest niewyraźna i agramatyczna(posługuje się „swoim” językiem),
- *afazję mieszaną* – sensoryczno- motoryczną- połączenie obu poprzednich: dziecko nie mówi (lub słabo mówi) oraz nie rozumie mowy otoczenia.

Dzieci z zaburzeniami mowy o typie afazji mają trudności z wypowiedzeniem tego, co jest dla nich ważne - potrzeb, myśli czy uczuć. Mają ograniczoną zdolność rozumienia tego co mówią inni - uczestniczenie w relacjach społecznych jest ograniczone.

Trudności szkolne dzieci afatycznych:

- trudności z przetwarzaniem słuchowym,
- trudności w rozumieniu mowy,
- trudności w wypowiedzaniu się,
- trudności w czytaniu i pisaniu,
- trudności w uczeniu się matematyki,
- problemy z koncentracją,
- sprawność motoryczna, zaburzenia praktyki,
- funkcjonowanie emocjonalno- społeczne,
- zaburzenia integracji sensorycznej.

Emilia Kuczyńska- terapeuta pedagogiczny
Justyna Zięcina-Olech-neurologopeda